

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.429/2018/3.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke
é dr. Csernay Krisztina előadó bíró
. Tálné dr. Molnár Erika bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Joó Anikó pártfogó ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: rendkívüli felmentés jogellenességének
jogkövetkezménye

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Kecskeméti Törvényszék 6.Mf.21.838/2017/6.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.226/2017/13.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 6.Mf.21.838/2017/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A 100%-ban pervesztes felperes pártfogó ügyvédi díját a felperes viseli.

Megállapítja, hogy a 157.000 (százötvenhétezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felperes 2012. április 1-től illetményszámfejtő munkakörben állt az alperesnél közalkalmazotti jogviszonyban.
- [2] Az alperes a 2015. január 5-én kelt munkáltatói intézkedéssel a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 33/A. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással azonnali hatállyal felmentéssel megszüntette. A munkáltatói intézkedés indokolása

szerint a Gazdasági Igazgatóság a munkavállalók részére tévesen megállapított bérkompenzáció és annak visszakövetelése tárgyában vizsgálatot folytatott, amelyről 2014. december 22-én jelentés készült. A lefolytatott vizsgálat eredményeként megállapítható volt, hogy 2014. januártól a dolgozók részére bérkompenzáció több esetben jogalap nélkül került kifizetésre, mert az érvényesítéshez szükséges nyilatkozatok munkáltatói adatai nem kellő gondossággal, pontossággal kerültek kitöltésre. E szakmai feladat végrehajtását négy személy végezte, közülük a felperes is a feladat végrehajtására vonatkozó vezetői utasítást figyelmen kívül hagyva végezte el a rá bízott szakmai munkát. A feladat hibátlan végrehajtása érdekében az illetményszámfejtési csoport vezetője a számfejtők részére koordináció keretében utasítást adott, külön felhívva a figyelmet a bérkompenzáció alapját képező munkáltatói nyilatkozatok maradéktalan és hibátlan kitöltésére. A munkáltató a vizsgálat alapján megállapította, hogy a jogalap nélküli kifizetést és annak 27 %-os közterhét nem a kifizetésben részesülő dolgozók okozták, annak jogtalanságáról nem tudhattak, részükről nem volt elvárható, hogy annak jogtalanságát felismerjék. A hanyag, pontatlan, nem kellő körültekintéssel és az utasításokat figyelmen kívül hagyó munkavégzéssel a felperes az érintett 66 dolgozóból 43 dolgozó esetében téves adatszolgáltatással 3.362.706 forint jogalap nélküli kifizetést okozott.

- [3] A rendkívüli felmentés indokolása szerint a téves bérkompenzáció kifizetésére a felperes mulasztása miatt került sor, mert a munkáját nem megfelelő körültekintéssel és gondossággal végezte, a rendelkezésére álló adatokat nem használta fel, a vezetői utasításban foglaltakat nem tartotta be. Munkavégzésének minősége az adott munkakörben, adott szakmában az elvárhatóság szintjének nem felelt meg. Az alperes álláspontja szerint a jogalap nélküli kifizetés összegének nagysága, valamint az eset összes körülménye indokolta a közalkalmazotti jogviszony azonnali hatályú megszüntetését.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes a módosított keresetében közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 60 nap + 2 hónap felmentési időre járó távolléti díj, 5 havi távolléti díjnak megfelelő végkielégítés, valamint időarányos cafetéria juttatás jogcímén 49.128 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [5] A felperes a munkáltatói intézkedés elkészttsége mellett hivatkozott arra, hogy részéről gondatlanság nem volt megállapítható. Nem vitatta, hogy 42 fő esetében hibásan töltötte ki a nyomtatványt, azonban a hibát saját hatáskörében észlelte, majd azonnal felvette a kapcsolatot a Magyar Államkincstárral és csoportvezetőjét is megkereste. Amennyiben májusban, illetve júniusban az alperes intézkedik a jogalap nélkül kifizetett bérkompenzáció visszaköveteléséről, úgy a kár jelentős mértékben csökkenthető lett volna. Álláspontja szerint a bérkompenzációs

nyomtatvány kitöltésére vonatkozó munkáltatói utasítás nem volt megfelelő és hasonló hiba esetén a munkáltató mással szemben nem alkalmazta a legsúlyosabb intézkedést.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

[7] A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 3.M.226/2017/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a 2014. december 22-én kelt jelentésből szerzett tudomást az adatszolgáltatók személyéről, a kötelezettségszegés jellegéről és az okozott kárról, ezért a rendkívüli felmentés jogát a törvényes határidőn belül gyakorolta.

[8] Az elsőfokú bíróság ... és ... tanúvallomásából arra következtetett, hogy a kitöltésre vonatkozó munkáltatói utasítás egyértelmű volt. Az okiratok tartalmát és a tanúvallomásokat együttesen értékelve megállapította, hogy a feladat összetettsége egy átlagos ügyintéző képességét nem haladta meg, ennek ellenére a felperes 42 fő esetében a bérkompenzáció igénylésére rendszeresített nyomtatvány munkáltató által kitöltendő részében téves adatokat rögzített.

[9] A felperes 2014. májusában már jelezte a munkáltatónak a téves kifizetéseket, az alperes azonban először a munkavállalókat kereste meg a nyilatkozatok kijavítására, amely magatartása nem felelt meg a gondos gazdálkodás követelményeinek, ezért az okozott kár a felperes téves adatszolgáltatásával 2014. május végéig hozható okozati összefüggésbe. ... ugyanezen magatartásával 200.025 forintos kárt okozott, vele szemben azonban az alperes intézkedést nem hozott, ezért az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a munkáltató az ezen összeget meghaladó kárt minősítette súlyosan gondatlan magatartásnak. A felperes téves adatszolgáltatásával azonban 2014. májusig ezen összeget meghaladóan okozott kárt az alperesnek.

[10] A felperes a munkáját nem kellő körültekintéssel, pontatlanul, hanyag módon végezte, a munkáltató intézkedésében pedig indokolási kötelezettségének eleget tett, ezért az megfelelt a jogszabályoknak.

[11] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperessel - a tévesen kitöltött nyomtatványok száma alapján - Bánáti Sándorné volt összehasonlítható helyzetben volt, vele szemben azonban az alperes azonos intézkedést alkalmazott, ezért a más közalkalmazottak munkavégzésével kapcsolatos további iratok beszerzésére irányuló felperesi bizonyítási indítványt elutasította.

[12] A felperes fellebbezése alapján eljáró Kecskeméti Törvényszék a 6.Mf.21.838/2017/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[13] Ítéletének indokolása szerint a munkáltatói intézkedés jogszerűségének értékelésekor a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott együttes feltételeket külön-külön és azokat összevetve kellett vizsgálni.

- [14] A törvényszék megállapította, hogy a felperesnek a munkavállalók által beadott nyilatkozatot a munkáltató által rendelkezésre bocsátott excel táblázat alapján kellett kitölteni. Az excel táblázat névsorban, személyekre bontva határozta meg, hogy 2011. és 2012. években az adott személy kapott-e és milyen összegben bérkompenzációt. Nem a felperesnek kellett tehát eldönteni, hogy 2014-ben ki kapjon bérkompenzációt, hanem csupán az excel táblázat alapján azt kellett megjelölnie a nyomtatványon, hogy az alkalmazottak kaptak-e és ha igen, milyen összegű bérkompenzációt az adott években.
- [15] E feladat nem vitásan a felperes munkakörébe tartozott és az alperes alkalmazottainak rendszeresen folyósított járandósága megállapításához és kifizetéséhez ezen adatok nélkülözhetetlenek voltak. A felperes maga sem vitatta, hogy 42 esetben a helyes adatokat tartalmazó excel tábla adatait figyelmen kívül hagyva töltötte ki a nyomtatványokat. A rendkívüli felmentésben terhére rótt 43 személyt érintő téves adatszolgáltatással szemben a rendelkezésre álló peradatokból egy nyomtatvány tekintetében megállapítható volt, hogy a téves adatszolgáltatás nem a felperes részéről történt, ez utóbbinak azonban a jogvita eldöntése szempontjából nem volt jelentősége.
- [16] A felperes hivatkozásával szemben a lefolytatott bizonyítás nem támasztotta alá, hogy a felperes jelezte volna a munkáltató számára, hogy az adott idő alatt a nyilatkozatok munkáltatói részét nem tudja elkészíteni, ezért e körben az alperes terhére mulasztás nem volt megállapítható.
- [17] A törvényszék értékelése szerint a rendelkezésére bocsátott valamennyi adatot tartalmazó táblázat alapján, annak adattartalmából kitűnően minimális gondosság és körültekintés mellett a 700 fő 6 %-át érintő téves adatszolgáltatás súlyosan gondatlan magatartásnak minősül. A bizonyítási eljárás adatai azt is alátámasztották, hogy a nyilatkozatok téves kitöltését a felperes csak májusban jelezte a Magyar Államkincstár, majd az osztályvezetője részére, kötelezettségszegése miatt a munkáltatónál jelentős összegű kár keletkezett, ezért a felperes terhére a súlyos gondatlansággal elkövetett, jelentős mértékű kötelezettségszegés megállapítható volt. Az alperes intézkedése tehát jogszerű volt, mert megfelelt a Kjt. 33/A.§ (1) bekezdés a) pontjában foglalt együttes feltételeknek.
- [18] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes részéről okozott kár összege csupán a rendkívüli felmentés egyik mérlegelési szempontja volt, ezért mellőzte az elsőfokú ítélet azon megállapítását, amely szerint a munkáltató a 200.025 forintot meghaladó kárt minősítette súlyos gondatlansággal elkövetettnek.
- [19] A törvényszék érvelése szerint a fellebbezésben hivatkozott más közalkalmazottak a felperessel nem voltak összehasonlítható helyzetben. A téves adatszolgáltatással érintett négy közalkalmazott közül a munkáltató hasonló kötelezettségszegés miatt két közalkalmazottal- köztük a felperessel - szemben azonos

intézkedést alkalmazott.

A felülvizsgálati kérelem

- [20] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelemnek helyt adó ítélet meghozatalát kérte, mert álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete a Kjt. 33/A.§ (1) bekezdés a) pontjába és a Kjt. 33/A.§ (2) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.
- [21] Álláspontja szerint a törvényszék ítéletében nem volt figyelemmel arra, hogy a téves adatszolgáltatásban érintettek közül 33 fő fegyveres biztonsági őr volt, akik valamennyien családi adókedvezményben részesültek. A felperes eredetileg azt a téves tájékoztatást kapta az alperestől, hogy nekik is jár a bérkompenzáció, a családi adókedvezményt igénybe vevők esetében az adatszolgáltatás iránymutatásaként szolgáló excel táblát figyelmen kívül kell hagyni. A felperes tehát a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 42. § (2) bekezdés a) pontja szerint, a munkáltató utasításának megfelelően járt el, nem volt elvárható, hogy azt megkérdőjelezze. Mindezt közvetett módon az is alátámasztja, hogy a vele egy irodában dolgozó kolléganője jogviszonyát is azonnali hatállyal szüntette meg az alperes, míg a másik irodában dolgozó illetményszámfejtővel, ...tel és a téves tájékoztatást adó ... csoportvezetővel szemben intézkedést nem alkalmazott. Az MK.25. számú állásfoglalás szerinti súlyos gondatlan magatartás a részéről nem volt megállapítható, mert amikor a téves tájékoztatás következményeként előállt hibáról tudomást szerzett, mindent elkövetett annak elhárítása érdekében.
- [22] A felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt jelentős mértékű kötelezettségszegést csupán a jelentős összegű kárral indokolta, de azt nem fejtette ki, hogy mi alapján ítélte jelentős összegűnek a kárt. Az elsőfokú eljárás során bizonyította és a fellebbezésében is kifejtette, hogy a hasonló munkakörben dolgozó ... a tárgyévvel megelőző időszakban gondatlansággal nagyobb összegű kárt okozott, ennek ellenére az alperes nem élt rendkívüli felmentéssel, hanem az érintettet jutalomban részesítette. Mindebből következően az általa okozott kár jelentős összegűnek minősítése megalapozatlan volt.
- [23] A felperes szerint a négy illetményszámfejtő között a munka kétszeresen is aránytalanul oszlott meg. A felpereshez tartozó állomány lényegesen nagyobb volt, mint a többi illetményszámfejtőé, másrészt az állományon belül a bérkompenzációban részesülők aránya még inkább egyenlőtlen volt. Mindezzel a felperesnek extra teendői keletkeztek, evvel növelve a hiba elkövetésének lehetőségét. A jogerős ítélet indokolásával szemben a munkáltatónak többször is jelezte a túlzott munkaterhet, azonban az alperes nem intézkedett annak kiegyensúlyozottabb megteremtése érdekében. 2015. július 1-től - az adatszolgáltatási hiba kiderülése után - 150 fő a felperes állományából átkerült egy másik illetményszámfejtőhöz, ezáltal közvetett módon bizonyítva a korábbi leterheltségét.

- [24] Az eljáró bíróságok nem vették figyelembe, hogy 2014. augusztusában a munkáltatótól 97 %-os minősítést kapott, amely időpontban a hibás adatszolgáltatásból fakadó károkozás nagyságrendje már ismert volt. E minősítést az alperes többszöri felszólítás ellenére sem csatolta be.
- [25] A törvényszék az elsőfokú bíróság indokolásával azonosan állapította meg, hogy a rendkívüli felmentésben szereplő adatok nem voltak pontosak és tényyszerűek, azonban a jogvita szempontjából ennek nem tulajdonított jelentőséget, evvel megsértette a Kjt. 33/A.§ (2) bekezdésére irányadó, a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiumának 95. számú állásfoglalásában, a jogszerű felmentés feltételeként támasztott világos indokolás követelményét.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [26] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [27] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [28] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja (Pp. 272.§ (2) bekezdés). Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi [1/2016.(II.15.) PK. vélemény].
- [29] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a tényállás megállapítását és a bizonyítékok téves értékelését panaszolta, e körben azonban jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1) bekezdését nem jelölte meg, így a jogerős ítéletben megállapított tényállás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt.
- [30] A törvényszék helytállóan állapította meg, hogy a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendkívüli felmentés jogszerűségének vizsgálata esetén a bíróságnak a törvényi tényállásban foglalt konjunktív feltételek fennállását kell vizsgálnia. Az adott tényállás alapján azt kell értékelni, hogy a közalkalmazott terhére rótt magatartás a közalkalmazotti jogviszonyból származó lényeges kötelezettség, szándékos vagy súlyos gondatlansággal elkövetett, jelentős mértékű megszegésének minősül-e. E körben az egyes törvényi tényállási elemeket külön-külön kell értékelni.
- [31] A felperes a felülvizsgálati kérelmében maga sem vitatta, hogy a bérkompenzációval kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettség az illetményszámfejtő munkaköréből adódóan közalkalmazotti jogviszonyból származó lényeges kötelezettsége volt. Ebből következően az eljárás során abban kellett állást foglalni, hogy a nem vitatottan megvalósuló hibás adatszolgáltatás súlyosan

gondatlan magatartásnak minősült-e és eredményét tekintve jelentős mértékű kötelezettségszegés volt-e.

- [32] A perben irányadó tényállás alapján az illetményszámfejtők - köztük a felperes - feladatát a konkrét esetben az képezte, hogy a Humán Osztálytól kapott, nem vitatottan helyes adatokat tartalmazó excel táblázat alapján fel kellett tüntetni, hogy az érintett személy 2011. és 2012. évben részesült-e illetmény-kiegészítésben. Amennyiben igen, akkor be kellett írnia annak összegét, ha pedig nem, kizárólag a „nem” rovatot kellett beikszelni. A feladat világos, pontosan meghatározott volt, amely a gyakorlattal rendelkező közalkalmazott számára is egyértelmű volt.
- [33] A felperes a megelőző eljárás során, valamint felülvizsgálati kérelmében azzal érvelt, hogy a nyilvánvalóan hibás adatszolgáltatásra az osztályvezetőjétől kapott téves utasítás alapján került sor. ... Éva osztályvezető tanúként történő meghallgatása (3.M.28/2015/9. számú jegyzőkönyv) során azonban a felperes a felettese téves utasítására nem hivatkozott, kérdést e tárgyban nem tett fel számára, erre vonatkozó nyilatkozatot csak a tanúmeghallgatást követően tett. Az a körülmény, hogy a felperes a vele egy szobában dolgozó munkatársával együtt töltött ki nagyszámú hibás nyomtatványt önmagában a téves csoportvezetői utasítás kiadását nem igazolta, a bizonyítás sikertelensége pedig a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a terhére esett.
- [34] Minthogy a felperes az egyértelmű adatok figyelmen kívül hagyásával, nyilvánvalóan tévesen szolgáltatott adatot a Magyar Államkincstár részére, magatartása - a másodfokú bíróság helytálló értékelése szerint - súlyosan gondatlannak minősült.
- [35] A felperes alaptalanul kifogásolta a rá háruló munkateher mértékét is. E körülmény értékelése során nem csupán a felperes munkaköri feladatához tartozó személyek számát, hanem a velük kapcsolatos illetmény számfejtési feladatok összetettségét is figyelembe kellett venni. ... csoportvezető tanúvallomása szerint a munkafeladatok arányosítása ezen szempontok figyelembe vételével történt.
- [36] A kötelezettségszegés jelentős mértékének vizsgálata során a törvényszék az okozott kár mértéke mellett helytállóan vonta értékelési körébe a hibás adatszolgáltatással érintettek számát. Ez utóbbi adatnak a munkáltató intézkedésében megjelölt száma - 43 fő - és az eljárásban ténylegesen bizonyított mértéke - 42 fő - közötti különbség nem eredményezi a rendkívüli felmentés indokolásának valótlanságát. Az alperes a fentiek alapján az alkalmazott intézkedése együttes feltételeit bizonyította, ezért az eljárás bíróságok jogszabálysértés nélkül utasították el a felperes rendkívüli felmentés jogellenességének megállapítására és jogkövetkezményei alkalmazására irányuló kereseti kérelmét.
- [37] A felperes a felülvizsgálati kérelmében tartalmában az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére is hivatkozott, e körben azonban jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért érvelését a Kúria érdemben nem vizsgálhatta [Pp. 272. § (2) bekezdés].

[38] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[39] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, perköltséget nem igényelt, ezért arról rendelkezni nem kellett.

[40] A pártfogó ügyvéd díjának viseléséről a Kúria az 56/2007.(XII.22.) IRM rendelet 11/B.§ és a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett.

[41] A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

[42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. április 3.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay
Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző